

ಕಾನೂನು ಕಿರಣ

KANOONU KIRANA

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಳಿಯ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರತಿಕೆ
ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿತಾಸ್ತಕ್ತಿಯಲ್ಲ * ಬಾಸಗಿ ಪ್ರಸಾರಕೆ ಮಾತ್ರ

LEGAL LITERACY NEWS LETTER OF KARNATAKA STATE LAW UNIVERSITY, HUBBALLI

ಹುಬ್ಳಿ

ಡಿಸೆಂಬರ್ - 2018

ಮತ್ತೊಂದು

ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಷಠತೆಯಿಂದ ಯಶಸ್ವಿ : ಸನ್ನಾನ್ಯ ಶ್ರೀ. ಉತ್ತಮಾ ಕೆ. ಭೂತೆ

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು 24 ನೇ ನವೆಂಬರ್ 2018 ರಂದು ಆರನೇ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಪಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ವರ್ಥ-2018ರ ಉದಾ೦ಧಿತನಾ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಬೆಳಿಗೆ 10.00 ಗಂಟೆಗೆ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಳಿಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮುಕೊಂಡಿತು.

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಳಿಯ ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಪಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಂತಹ ಸ್ವರ್ಥಯನ್ನು ಹಮ್ಮುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಒಳ್ಳಿಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಶುಭ ಹಾರ್ಜೆ ಸುತ್ತಾ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂತಹ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳಿಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮೆಟ್ಟಿಲನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಉದಾ೦ಧಿತಕರಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಶ್ರೀ. ಉತ್ತಮಾ ಕೆ. ಭೂತೆ, ಪ್ರಧಾನ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರು, ಧಾರವಾದ, ಮೈ. ಡಾ. ಪಿ. ಕಾಶ್ಚರ ಭಟ್ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಲಪತಿಗಳು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಗ್ರಾಮ ಉಪಖಾತಿರುವರು.

ಆರನೇ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಪಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ವರ್ಥ-2018ರ ಉದಾ೦ಧಿತನಾ ಸಮಾರಂಭ. ಚತುರ್ಥಿ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಶ್ರೀ. ಉತ್ತಮಾ ಕೆ. ಭೂತೆ, ಪ್ರಧಾನ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರು, ಧಾರವಾದ, ಮೈ. ಡಾ. ಪಿ. ಕಾಶ್ಚರ ಭಟ್ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಲಪತಿಗಳು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹುಬ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಗ್ರಾಮ ಉಪಖಾತಿರುವರು

ಜಗತ್ತು ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆಸಿ ಕರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರತೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಯಶಸ್ವಿ ಕಟ್ಟಿಟಿ ಬುಕ್ಕಿ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳಿಯ ವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿ ಧಾರವಾದ ಇವರು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಳ್ಳಿಯ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂತಹ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ವಾದ ಮಂಡಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯ

ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ಅರುಣ ಜೋತಿ, ಸಹಾಯಕ ಸಾಲೀಸಿಟರ್ ಜನರಲ್ ಕನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಧಾರವಾದ ಪಿ.ಎ.ರ್, ಧಾರವಾದ ಆಗಮಿಸಿದನಾಡುತ್ತಾ, ಕಲ್ಪಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸ್ವರ್ಥಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವರ್ಥಯಲ್ಲಿ ಸೋಲನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು ಅದನ್ನು ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಮೇಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಭಾರತೀಯ ವರ್ಚೆಲರು ಕಾನೂನು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉಚ್ಚಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಸ್ವತಂತ್ರೆಯೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರು.

ಆರನೇ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕನ್ನಡ ಕಲ್ಪಿತ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸ್ವರ್ಥ-2018ರ ಸಮಾರೋಹ ಸಮಾರಂಭ. ಚತುರ್ಥಿ ಸನ್ನಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರು ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಎ. ಪಾಟೀಲ್, ನ್ಯಾಯಾಧೀಕರು, ಕನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಧಾರವಾದ ಪಿ.ಎ.ರ್, ಧಾರವಾದ, ಮೈ. ಡಾ. ಪಿ. ಕಾಶ್ಚರ ಭಟ್ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಲಪತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಗ್ರಾಮ ಉಪಖಾತಿರುವರು.

(ನಾಲ್ಕನೇ ಮತ್ತೊಂದು)

-ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಹಿ. ಕೆ.ಶೈರ್ ಭಟ್

ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಮುಖ್ಯಾ

ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರನೇ ದಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದೂ, ರಾಜ್ಯವು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹೋರಣಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆಯಂದೂ ಹೇಳುವ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿರ್ದೇಶನದ (ಅನುಜ್ಞೆದ 39 A) ಇಂಂತೆ ಕಾನೂನಿಗೂ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೊಳಿಸುವುದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ನೇರವಿನ ಧೋರಣೆಯ ತಿಳಿಳಿಕೂಡಾ ಅಗಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಕಾನೂನು ನೇರವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ನೇರವು ಕೇಂದ್ರ (legal aid clinic) ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಆಂದೋಲನದ ಮೂಲಕ ಕಾನೂನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾನೂನಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಸುಖೀ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಯಾಮವನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಪ್ರಾಯ ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಸೇವಾಸ್ಥ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದಿಗೆ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೊಶಲ್ಯವರ್ಧನನ್ನು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕೆ ಮೂರಕವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುವ ಕ್ರಾಂತಿಕರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಾಲಯದ 'ಕಾನೂನು ಕಿರಣ' 2018ನೇ ಇಸವಿಯ ದಿನಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಾಲಯದ ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರತಾ/ ನೇರವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹಗೆ ಸ್ವಾಗತ.

ನಿಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನ.

ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಹಿ. ಕೆ.ಶೈರ್ ಭಟ್
ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕರಾಕಾವಿ, ನವನಗರ, ಮುಖ್ಯಾ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಳಿ

ಪ್ರೊ. (ಡಾ.) ಹಿ. ಕೆ.ಶೈರ್ ಭಟ್
ಕುಲಪತಿಗಳು
ಕರಾಕಾವಿ, ಮುಖ್ಯಾ.

ಪ್ರೊ. ಡಾ. ನಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ
ಡಿಎಂ ಮತ್ತು ನಿಡೀಲಕರು,
ಕರಾಕಾವಿ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆ, ಮುಖ್ಯಾ.

ಡಾ. ರತ್ನ ಭರಪುರ್ಯಾರ್ಥರ
ಕುಲಸಚಿವರು (ಪ್ರಭಾರ)
ಕರಾಕಾವಿ, ಮುಖ್ಯಾ.

ಡಾ. ಜ. ಜ. ಪಾಟೀಲ
ಕುಲಸಚಿವರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಪ್ರಭಾರ),
ಕರಾಕಾವಿ, ಮುಖ್ಯಾ.

ಹು. ಇಮಾಬಾಂಬಿ ಎನ್. ಮುಲ್ಲಾ
ಸಂಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಾರಿಕರು.
ಕರಾಕಾವಿ, ಮುಖ್ಯಾ.

ಡಾ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಡಿ.
ಸಂಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಾರಿಕರು.
ಕರಾಕಾವಿ, ಮುಖ್ಯಾ.

ಶ್ರೀ. ಸುನಿಲ ಬಾಗರ್ಡ
ಸಂಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಾರಿಕರು.
ಕರಾಕಾವಿ, ಮುಖ್ಯಾ.

ಹೊಂಡರು

ಸಲಹಾರರು

ಸಲಹಾರರು

ಸಲಹಾರರು

ಸದಸ್ಯರು

ಸದಸ್ಯರು

ಸದಸ್ಯರು

ಸದಸ್ಯರು

ಕಾನೂನಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಆರ್ಥಿಕಲಾಭ, ಮತ್ತು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಿಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಂಡವಾಡಿಗೆ ತಮ್ಮಾಳಿಗೆ ಚೋಕಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದರು. ಇದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ವರ್ಗಸಂಘರ್ಷವು ಮೂರಕವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಪೂರ್ವಕ ರಾಜ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯು ನಿಯಂತ್ರಣಾವು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಕಾನೂನು ತತ್ವಗಳ ಬೇರುಗಳು ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನಿನ ಆರ್ಥಿಕವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅದರ ಅಂತರ ಶೀತ್ಯೀಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಉದ್ದೇಶ, ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಶವು ಗಣಿತೀಯವಾದುದರಿಂದ ಕಾನೂನಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಆಯಾಮವಿದೆ. ನ್ಯಾಯಯು ಕಾನೂನಿನ ಧರ್ಮವೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಮೂಲ ಧರ್ಮವೆಂದು, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಧರ್ಮವೆಂದು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಧರ್ಮವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಅರ್ಥವನ್ನು ಧರ್ಮದ ಜೋಕಟ್‌ಗೆ ತರಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕೊಟಿಲ್ನು 'ಅರ್ಥಮೇವ ಪ್ರಥಾನಂ' ಎಂದು ಹೇಳಿಸಿದ್ದರು. ಆರ್ಥಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಮೂಲಭೂತ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ, ಬಡತನ, ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯು ಭಾರತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಾವು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಕಾನೂನಿನ ಸ್ವಭಾವ, ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಶಾರ್ಥ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅರಿಯುವ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ ಕಾಲ್ರ್ ಮಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೆಡರ್ಕ್ ಏಂಜಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭವ್ಯ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬುನಾದಿಯೇ ಮೂಲಾಧಾರವೆಂದು, ಶೋಷಣಾರೂಪದ ಬೂಜಾರ್ ಕಾನೂನನ್ನು ಪಲ್ಲಿಗೊಳಿಸಲು ಕಾಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆಣಿನ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವೇ ಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಮುಖವಾಗಿ ಕಾರ್ಯವೆಸಗುತ್ತದೆಯಂದು ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ವರ್ಗಸಂಘರ್ಷವು ಮೂರಕವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಕಾಮಿಕ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ಪರಿಪೂರ್ವಕ ರೆಂದ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯು ನಶಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದು ಪ್ರವಾಚಿಸಿದರು.

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸುವ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ 1960ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ರೋನಾಲ್ಡ್ ಕೋಸ್, ಗ್ರಾರ್ ಬೆರ್ಕ್, ಕಲಬೆಸ್, ಹೆನ್ರಿ ಮನ್ಸ್, ರಿಚಾರ್ಡ್ ಮೋಸ್ರ್ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥರು 'ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ' ಪರ್ಯ ವಿಷಯದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾದ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದರು. 1970 ಮತ್ತು 1980 ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ಪರ್ಯವಿಷಯವು ಕಾನೂನು ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಧಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾಪೂರಕ ಅಧ್ಯಯನದ ವಸ್ತುವಾಯಿತು. ರೋನಾಲ್ಡ್ ಕೋಸ್ ಆಂತರಿಕ ಅಂತರಾಜೀವಿ ಪ್ರಕಾರ, ವ್ಯವಹಾರ ವಿಚ್ಯುಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಂಪೆನಿ, ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ವ್ಯವಹಾರ ವಿಚ್ಯಾನಗೊಳಿಸಲ್ಪಡಿದ್ದ ಜನರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಂಡವಾಡಿಗೆ ತಮ್ಮಾಳಿಗೆ ಚೋಕಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲ್ಪಡಿದ್ದ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಇದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಪೂರ್ವಕ ರಾಜ್ಯ ಸಂಘರ್ಷವು ಮೂರಕವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಕಾಮಿಕ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ಪರಿಪೂರ್ವಕ ರೆಂದ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

ಕಾನೂನಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಆರ್ಥಿಕಲಾಭ, ಮತ್ತು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಿಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಂಡವಾಡಿಗೆ ತಮ್ಮಾಳಿಗೆ ಚೋಕಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದರು. ಇದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಪೂರ್ವಕ ರಾಜ್ಯ ಸಂಘರ್ಷವು ಮೂರಕವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಕಾನೂನಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಆರ್ಥಿಕಲಾಭ, ಮತ್ತು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಿಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಂಡವಾಡಿಗೆ ತಮ್ಮಾಳಿಗೆ ಚೋಕಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದರು. ಇದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಪೂರ್ವಕ ರಾಜ್ಯ ಸಂಘರ್ಷವು ಮೂರಕವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ಮರಣದ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಚ್ಯಾವಾ ಕ.

ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ಜೀವಿಸುವ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಂಕೇತವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತೀಯ ಸಾಂವಿಧಾನದ ಅನುಜ್ಞೇದ 21ರಡಿ ಇದನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಂವಿಧಾನದ ಈ ಅನುಜ್ಞೇದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉಧ್ವಷಿಸಿದಾಗಲೇಲ್ಲ, ‘ಜೀವನ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗವು ವೈಕಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಫಾನೆಟಿಯಂದ ಬಾಳುವ ಅವ ಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾಲಾರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದಾದರೂ, ದಯಾಮರಣ ಅಂದರೆ, ವೈಕಿ ತೆನಿಷ್ಟೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಯಿವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಸ್ವಷ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪಂಚ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಖೀರವು, ‘ಜೀವಿತ ಉಲ್ಲಿಖಿತ’ ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ ವೈಕಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸನಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಷ್ಟ ಮನಸ್ಸನಾಗಿದ್ದಾಗ ನೀಡಿದ ಮೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬದು ಕೆನ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವೈಕಿಯ ಜಿಕಿಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುದೇ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮರಣವನ್ನುಪ್ರವ ಸ್ವಷ್ಟ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿದುದಲ್ಲದೆ, ಅನುಜ್ಞೇದ 21ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕು, ವೈಕಿ ಸ್ವಷ್ಟ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಮರಣವನ್ನುಪ್ರವ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ, ಮರಣದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಪನ್ನು ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದ ವಿರುದ್ಧ ಕಾಮನ್ ಕಾಸ್ (Common Cause (A Regd. Society) v. Union of India and another, (2018) 5 SCC 1) ಎಂಬ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಅಶಕ್ತ ರೋಗಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಿಚ್ ಅಜ್ಿಂ ಯೊಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸಾಧನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ, ಗುಣ ಪಡಿಸಲಾರದ ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನರಭೂತಿರುವ ಅಥವಾ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕೋಮಾಸ್ಥಿ (persistent vegetative state) ಯಲ್ಲಿರುವ ವೈಕಿಗಳ ಜೀವಿತ ಉಲ್ಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿನಿಧ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಮನ್ಯತೆ ನೀಡಲು; ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಸಾಯಿವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಂವಿಧಾನದ ಅನುಜ್ಞೇದ 21ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕೆಂದು ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಿಷ್ಟಿಯ ದಯಾಮರಣಕ್ಕೆ ಅನುವ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಸಾಂವಿಧಾನ ರಚನಾಕಾರರು ಜೀವನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದಾಗ ಸಾಯಿವ ಅಥವಾ ಸಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕರಾಕಾರಿ, ನವನಗರ, ಹುಬ್ಬಳಿ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕೆನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ; ಜೀವನದ ಹಕ್ಕು, ಬದುಕಲು ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಆಹಾರ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಕ್ಕಿಗಳೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ದೇಶದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ತನಿಷ್ಟೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಯಿವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅನುಜ್ಞೇದ 21ರಡಿ ಗುರುತಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಫಾನೆಟಿಯಂದ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು ವೈಕಿಯೊಬ್ಬ ಗೌರವಂತುವಾಗಿ ಸಾಯಿವ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ; ಬದುಕಿನ ಅಸಹನೀಯ ಕ್ರಾಂತಿಗಳಲ್ಲಿ, ವೈಕಿ ತನ್ನ ಜೀವನದಿಂದ ಶಾಂತಿಯತವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಅಂಶವಾಗಿದ್ದು, ಈಗಿನ ಸನ್ವೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಂತ ವೈಕಿಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅಶಕ್ತ ವೈಕಿಗಳಿಗೆ ಈ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ವಾದಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು.

ಈ ಅಜ್ಞಾಯನ್ನು ಮರಸ್ಕರಿಸಿದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಸಕ್ರಿಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಟಿಯ ದಯಾಮರಣದ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿ, ಅಶಕ್ತ ವೈಕಿಯ ನೋವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲು ಮಾರಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಜಿಪಧಿ, ಉಸಿಗಟ್ಟಿಸುವಿಕೆ, ಇತ್ತೂದಿಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಜೀವಹಾನಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣವಾಗಿದ್ದು, ವಿಶ್ವದೇಶೀಯ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ವೈಕಿಯನ್ನು ಜೀವವಂತವಾಗಿಡಲು ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ, ಮೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಅಥವಾ ಜೀವರಕ್ಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೃತವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗಿಸಿದ ಅವನ ಜೀವನಾವಧಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಿಷ್ಟಿಯ ದಯಾಮರಣವಾಗಿದ್ದು, ವಿಶ್ವದೇಶೀಯ ಅದನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಹೆಲವಾರು ವಾದ ವಿವಾದಗಳಿಗೆದೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಬಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದ ವಿರುದ್ಧ ಪಿ. ರತ್ನಿನಾಮ್ (P. Rathinam v. Union of India, AIR 1994 SC 1844) ಎಂಬುವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ರಿಟ್ ಅಜ್ಿಂ ಯಾಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾಮ ಬಾರಿಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು 15 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ವೈಕಿಗಳಿಗೆ ಮರಣದ ಹಕ್ಕಿದೆಯೇ? ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಅಶಕ್ತವ್ಯಾಪ್ತಿಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತಿಕ್ಕಿಹ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿರುವ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ 309 ಈ ದಿನಮಾನಕ್ಕೆ ತೀರ ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದ್ದು, ಅನುಜ್ಞೇದ 21ನ್ನು ಉಲ್ಲಿಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಸಂವಿಧಾನಿಕ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತ್ತು. ಅದಾದ ನಂತರದಲ್ಲಿ, ಈ ತೀರ್ಪನ್ ನದ ವಿರುದ್ಧಾಗಿ ಗ್ರಾನ್ ಕೋರ್ (Smt. Gian Kaur v. The State of Punjab, 1996 SCC (2) 648) ಎಂಬ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಭಾದಂ ಸಂ.ಯ ಕಲಂ 309 ಅಸಂವಿಧಾನಿಕವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಜ್ಞೇದ 21 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಜೀವಿತ ಉಲ್ಲಿಖಿತ ನೆಂತಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವೈಕಿಯ ಜಿಕಿಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿದುವ ಕುರಿತು ಮೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ

ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಟಿಯ ದಯಾಮರಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಈ ತಕ್ಷಗಳಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ತೀರ್ಪನ್ ನಿಸಿ, ಪ್ರಾತಿನಿಧಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರದ ದುರ್ಬಳಿಕೆಯಾಗದಂತೆ ಮುನ್ನಷ್ಟಿರಿಕೆ ನೀಡಿದೆ.

ತ್ವರಿತಗಳಿಯಂದ ಸಾಯಿವುದೂ ಫಾನೆಟಿಯಂದ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕೆನ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ವೈಕಿಯ ಮೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ವಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಹೊಡಕುಂಟು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನಾಯಾಲಯವು, ಸ್ವಷ್ಟ ಮನಸ್ಸರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಮೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಯಾರು, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು? ಮೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗೊಳಿಸಲು ಯಾವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು? ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ವಿವರವಾದ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗೊಳಿಸಲು ಯಾವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು? ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ವಿವರವಾದ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ರೋಗಿಯ ಮೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಅಸಮರ್ಪನಾದಾಗ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಯಾವಾದೇ ವೈಕಿಗೆ ದಂಡನಾ ವಾಗಿದ್ದರೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು? ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ವಿವರವಾದ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ರೋಗಿಯ ಮೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಅಸಮರ್ಪನಾದಾಗ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಯಾವಾದೇ ವೈಕಿಗೆ ದಂಡನಾ ವಾಗಿದ್ದರೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು?

ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಸಾಯಿವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅನುಜ್ಞೇದ 21 ಒಳಗೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು, ಕಾನೂನಿನ ಜಿತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪನ್ ವಿಶ್ವದೇಶೀಯ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ, ಬಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದ ವಿರುದ್ಧ ಪಿ. ರತ್ನಿನಾಮ್ (P. Rathinam v. Union of India, AIR 1994 SC 1844) ಎಂಬುವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ರಿಟ್ ಅಜ್ಿಂ ಯಾಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾಮ ಬಾರಿಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು 15 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ವೈಕಿಗಳಿಗೆ ಮರಣದ ಹಕ್ಕಿದೆಯೇ? ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಅಶಕ್ತವ್ಯಾಪ್ತಿಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತಿಕ್ಕಿಹ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿರುವ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ 309 ಈ ದಿನಮಾನಕ್ಕೆ ತೀರ ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದ್ದು, ಅನುಜ್ಞೇದ 21ನ್ನು ಉಲ್ಲಿಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಸಂವಿಧಾನಿಕ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತ್ತು. ಅದಾದ ನಂತರದಲ್ಲಿ, ಈ ತೀರ್ಪನ್ ನದ ವಿರುದ್ಧಾಗಿ ಗ್ರಾನ್ ಕೋರ್ (Smt. Gian Kaur v. The State of Punjab, 1996 SCC (2) 648) ಎಂಬ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಭಾದಂ ಸಂ.ಯ ಕಲಂ 309 ಅಸಂವಿಧಾನಿಕವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಜ್ಞೇದ 21 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಜೀವಿತ ಉಲ್ಲಿಖಿತ ನೆಂತಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವೈಕಿಯ ಜಿಕಿಷೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿದುವ ಕುರಿತು ಮೂರ್ವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ (ನಾಲ್ಕನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ)

ಮರಣದ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು

(ಮೂರನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗ್ರಾನ್ ಕೌರ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿಲುವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅಧ್ಯೇತಿ ಸೀಮಾಂಡ ಸರೋವರಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ದ್ವಿ ಸದಸ್ಯ ಕಾನೂನು ಬಳಸುವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು.

Ramachandra Shanbaug v. Union of India, (2011) 4 SCC 454) ಎನ್ನುವ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕೃತಿಯ ದಯಾಮರಣಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಸಿತು. ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟದ ವಿರುದ್ಧ ಅರುಣಾ ಶಾನುಭಾಗ ಎಂಬವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಸರೋವರಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿಷ್ಕೃತಿಯ ದಯಾಮರಣಕ್ಕೆ ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ರೋಗಿಯ ತನಿಷ್ಟೀಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜಿಕ್ಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ, ಅಥವಾ ವೈಕೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಉಳ್ಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪುನಃ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಅನುಮತಿಸಬಹುದೆಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಿತ್ತು. ಈ ತೀರ್ಮಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕಾನೂನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವವರಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ದಿನ ಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೇ ಈ ತೀರ್ಮಾನವು ದಯಾಮರಣದ ಸುರಿಾದ ಚರ್ಚಿಗಳಿಗೆ ತೆರೆಯೆಳಿದಿದ್ದು, ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷಣತರ ಜನರಿಗೆ ಗೌರವ ಯುತವಾಗಿ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನೊಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿಷ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಿಸಿರು.

ಕಾನೂನಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ, ಕಾಮನ್ ಕಾಸ್ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಮಾನವು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸರೋವರಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗ್ರಾನ್ ಕೌರ್ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಜೀವನದ ಅಂತಿಮ ಕ್ಷಣಿಗಳನ್ನೆದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವೈಕೆಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಜಿಕ್ಕೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು, ಮೂಲ ಭೂತ ಹಕ್ಕೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಮಾನದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾದ ವಿವರವಾದ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಸು, ದಯಾಮರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾನೂನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವವರಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ದಿನ ಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೇ ಈ ತೀರ್ಮಾನವು ದಯಾಮರಣದ ಸುರಿಾದ ಚರ್ಚಿಗಳಿಗೆ ತೆರೆಯೆಳಿದಿದ್ದು, ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷಣತರ ಜನರಿಗೆ ಗೌರವ ಯುತವಾಗಿ ಮರಣವನ್ನಪ್ಪುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಿಸಿರು.

ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರತೆಯಿಂದ ಯಶಸ್ವಿ

(ಒಂದನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಸಮಾರಂಭದ ಅಧಿಕೃತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವ ಮೇಲು, ಡಾ. ಬಿ. ಕೆಶ್ವರ ಭಟ್ ಗೌರವಾನ್ನಿತ್ತ ಕುಲ ಪತ್ರಿಗಳು ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಬ್ಬಳಿಯ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು “ಕಾನೂನು ಕರಣ” ವಿಷಯದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಹೊರತರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾನೂನಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುಷಾಸಿದ ಮುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೊರತೆ ವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದರು.

ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಭಾವಣ ಕಾರರಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಸಾನ್ಯಾಸ ನ್ಯಾಯಮೂಲಿಕ ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಎ. ಪಾಟಿಲ್, ನ್ಯಾಯಮೂಲಿಕಗಳು, ಕನಾರಟಕ ಉಳ್ಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ತಿಳಿವು ಅನ್ವಯವುದು ಒಬ್ಬ ವಕೀಲನಲ್ಲಿರ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಅಂತರ, ಭಾವೇಯ ಮೇಲಿನ ಹಿಡಿತ, ವಿಷಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳಿವು ನಿಶ್ಚಯಿತ ಗುರಿ ತಲುಪುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕರೆ ನಿರ್ದಿದರು. ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮೇಲು, ಡಾ. ಬಿ. ಕೆಶ್ವರ ಭಟ್ ಗೌರವಾನ್ನಿತ್ತ ಕುಲಪತಿಗಳು ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಬ್ಬಳಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಿಸಿರು.

ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಭಾವಣ ಕಾರರಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದ ಸಾನ್ಯಾಸ ನ್ಯಾಯಮೂಲಿಕ ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಎ. ಪಾಟಿಲ್, ನ್ಯಾಯಮೂಲಿಕಗಳು, ಕನಾರಟಕ ಉಳ್ಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ತಿಳಿವು ಅನ್ವಯವುದು ಒಬ್ಬ ವಕೀಲನಲ್ಲಿರ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಅಂತರ, ಭಾವೇಯ ಮೇಲಿನ ಹಿಡಿತ, ವಿಷಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳಿವು ನಿಶ್ಚಯಿತ ಗುರಿ ತಲುಪುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕರೆ ನಿರ್ದಿದರು. ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮೇಲು, ಡಾ. ಬಿ. ಕೆಶ್ವರ ಭಟ್ ಗೌರವಾನ್ನಿತ್ತ ಕುಲಪತಿಗಳು ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಬ್ಬಳಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಿಸಿರು.

ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಾಧ್ಯ, ದುರಾಸೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ರುವ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ಈ ಸಾಧನದ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಬಳಕೆ, ಅಬಲ, ಅಶಕ್ತ ಮುಖ ವೈಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಇದ್ದು, ಸರೋವರಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ರೋಗೀಗೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಗೌರವಂತಹ ವಿಷಯದ ಸಾಕ್ಷೀ ಅನುಷ್ಠಾನದ 21 ಒಳಗೊಂಡಿದೆಯಂದು ಹೋಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇಬ್ಬ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿದ ಸಾಫನವಾನ ಸೂಕ್ತ ವೆನಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತಿಕ ಮಟ್ಟ ಅಧಃಪತನಕ್ಕಿಂತಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಎದುರು ನೋಡಬೇಕಿದೆ. ❖

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ

(ಒರಡನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಜಾನ್ಕ್, ಪರಿಶ್ರಮ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಡೆಗೆ ಕೈತೋರಿ ಸೀತೆ. ಭೂಮಿ ಆಧಾರಿತ ಆಸ್ತಿಯಿರಲೀ, ಜರಾಸ್ತಿಯಿರಲೀ ಅಧವಾ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯಿರಲೀ ಅದರ ಹಿಂದಿರುವ ಸಿದ್ಧತೆ, ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಅರಿತೇ ಅದರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಗಾಧವಾದ ಕಾನೂನಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರದ ಭಾಲನೆ; ಮಾರುಕಟ್ಟಿ; ಲಾಭೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು; ಮತ್ತು ಕೊಟುಂಬಿಕ ಅಧವಾ ಖಾಸಗೀ ಜೀವನದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ (ಲಾತ್ವಾದನೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಬಳಕೆ) ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನ ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಜಾರವು ನಿಷಾಯಿಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನಿನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಅಧಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಭೂಸುಧಾರಣ, ಗೇಣಿ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಶೋಷಣೆಯ ನಿವಾರಣೆ, ನಿಮ್ಮವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಸತ್ಯಕೀರಣ, ಬಡ್ಡಿ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಮಾಶಾಸನ, ಹಿಂಜಿ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾನೂನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಭೂಸುಧಾರಣ, ಗೇಣಿ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಶೋಷಣೆಯ ನಿವಾರಣೆ, ನಿಮ್ಮವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಸತ್ಯಕೀರಣ, ಬಡ್ಡಿ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಮಾಶಾಸನ, ಹಿಂಜಿ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾನೂನಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಅಂಶವು ಬೃಹತ್ತಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನಡೆಸುವ ಚಿಂತನೆಯೆಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ/ಅಧಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯೊಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಿಷಯದ ಕಾನೂನಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಸಿರುವ ಮಾಡಬಹುದು.